รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

The Development model For Ethical Leadership Of School Administrators Under Nakhon Ratchasima Primary Educational Service Area Office 3

จันจิรา กรงกระโทก
Janjira Krongkrathok
สุรินทร์ ภูสิงห์
Surin Phusing
มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น
Sripatum University Khonkaen Campus
Email: Janjira.olif1211@gmail.com

(**Received**: May 28, 2024/ **Revised**: August 28, 2024/ **Accepted**: August 29, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา 2) สร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ และ3) ประเมินความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ของรูปแบบ มีขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย 3 ระยะ ประกอบด้วย ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ระยะที่ 2 การสร้างและตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบ และระยะที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 103 คน ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน และกลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่า IOC ระหว่าง 0.67-1.00 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และแบบสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีดำเนินการ 3.1) ด้านความซื่อสัตย์ 3.2) ด้านความยุติธรรม 3.3) ด้านการเป็นผู้ให้บริการ 3.4) ด้านความผูกพันต่อองค์การ 4) การประเมินผล และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ 2. สภาพปัจจุบันของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด และลำดับความต้องการจำเป็น เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความยุติธรรม ด้านการเป็นผู้ให้บริการ และด้านความผูกพันธ์ต่อองค์การ 3. ผลตรวจสอบยืนยันและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ พบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 4. ความเป็นไปได้และเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการพัฒนา; ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม; ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the components, current conditions, desired conditions, and necessary needs of the development model for ethical leadership of school administrators 2) to create and verify the suitability of the framework, and 3) to evaluate the feasibility and usefulness of the model. There are 3 phases of research procedures and methods, consisting of Phase 1: the study of the current condition, desired condition, and necessary needs of the development model for ethical leadership of school administrators 3, Phase 2: Creation and verification of the suitability of the model, and Phase 3: Evaluation of the feasibility and usefulness of the model. The sample group was school administrators. There were 103 administrators. There were 7 experts and a group of 17 informants. The tools used to collect data were a 5-level rating scale, a questionnaire, a semi-structured interview form, and group discussion issues. Statistics used in the data analysis of research were frequency, percentage, mean, and standard deviation. The Statistics used in the research were frequency, percentage, mean, and standard deviation, and Priority Needs Index, qualitative data by using the content analysis method. The results of the research showed that; 1. The development model for ethical leadership of school administrators, there were 5 elements: 1) principles, 2) objectives of the model,3) procedures, 3.1) honesty, 3.2) justice, 3.3) service provider, 3.4) Organizational commitment, 4) evaluation, and 5) conditions for achievement. 2. The current condition of the overall development of ethical leadership among school administrators was at a high level. The desired condition was at the highest level, and the order of needs descending order: honesty. Justice is a service provider and organizational commitment, respectively. 3. The results of verification and evaluation of the suitability of the model found that overall, it was at the highest level. 4. Results of evaluating the feasibility and usefulness of the model for developing ethical leadership for school administrators collected by 17 school administrators. It was feasible and useful at the highest level.

Keywords: Development model, ethical leadership, educational institution administrators

1. บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มีจุดมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาเน้นการพัฒนาคน ให้มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ชัดเจน ตามที่ระบุในมาตรา 6 การจัดการศึกษาต้องเป็นไป เพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 23 ว่าการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญ ทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับของการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 3) ดังนั้น การที่รัฐมีหน้าที่ในการบริหารจัดการศึกษา สถานศึกษาจึงเป็นสถานที่สำคัญในการดำเนินการจัดการศึกษา ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรม ในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ผู้บริหารสถานศึกษาหรือผู้อำนวยการของสถานศึกษาจึงเป็นคนสำคัญของในการบริหารจัดการสถานศึกษา ให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ในจัดการศึกษา และพึงประกอบด้วยรัก ศรัทธา ภาคภูมิใจในศักดิ์ศรี และเกียรติภูมิของความเป็นผู้บริหารสถานศึกษามุ่งมั่น ในการบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ สร้างวัฒนธรรมคุณภาพ และวัฒนธรรมประชาธิปไตย ในการปฏิบัติงานโดยกระบวนการมีส่วนร่วม มีวินัย คุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2553: 11)

ด้วยบทบาทหน้าที่อันสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติข้างต้น ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม มีจิตสำนึกในการวางนโยบายและยึดแนวทางในการปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมที่ดีอย่างยิ่ง สามารถบริหารงานได้อย่างประสิทธิภาพและมีคุณธรรม โดยก่อเกิดประโยชน์ต่อนักเรียน ครู ชุมชน และประเทศชาติ Brown และ Trevino (2006) สรุปไว้ว่าภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (Ethical leadership) ประกอบด้วย ความซื่อตรง (Integrity) และความไว้วางใจ (Trust) นอกจากนี้แล้วจะต้องเป็นผู้ที่ตัดสินปัญหาโดยใช้ ความยุติธรรม (Fairness) เสมอภาค (Equal) ใส่ใจต่อผู้อื่น (Caring) และมีความเป็นพลเมืองดี (Citizenship) การที่ผู้นำมีอิทธิพลและใช้อิทธิพลเพื่อจูงใจหรือโน้มน้าวให้ผู้ตามประพฤติปฏิบัติไปในทางที่ถูกต้อง ดีงาม เหมาะสม คำนึงถึงผลประโยชน์ขององค์กรและสังคมเป็นหลัก ได้รับการยอมรับว่า มีพฤติกรรมจริยธรรมในระดับสูง เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลทั่วไป ซึ่งจะส่งผลต่อการยกระดับมาตรฐานทางด้านจริยธรรมของผู้ตามให้สูงขึ้น ทำให้ทั้งผู้นำและผู้ตามบรรลุถึงผลสำเร็จสูงสุดตามความต้องการ เกิดการยอมรับชื่นชม และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (หงษา วงค์จำปา, 2560: 61)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 มีสถานศึกษา จำนวน 183 แห่ง ในปีการศึกษา 2566 ผู้บริหารสถานศึกษาหลายแห่ง สามารถบริหารจัดการสถานศึกษาเป็นสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จ ได้รับการรับรองมาตรฐานความสำเร็จ โดยเฉพาะด้านจริยธรรม เช่น รางวัลโรงเรียนวิถีพุทธชั้นนำระดับประเทศ โรงเรียนวิถีพุทธพระราชทาน โรงเรียนดีเด่นด้านคุณธรรมจริยธรรม โรงเรียนสุจริตต้นแบบ เป็นต้น (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3, 2565: 1) และในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน ประกอบกับการเกิดวิกฤตในด้านจริยธรรมของผู้นำรวมถึงคนในสังคมละทิ้งจริยธรรม ไม่สนใจในคุณค่าของความเป็นมนุษย์หรือไม่สนใจในเรื่องจิตวิญญาณ แต่สนใจความต้องการหรือผลประโยชน์ส่วนตัวมากกว่าผลประโยชน์ส่วนรวม ส่วนผู้บริหารก็สนใจแต่เรื่องผลประโยชน์ของตนเองหรือขององค์การเท่านั้น ไม่สนใจผลประโยชน์ของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหลาย ไม่สนใจ ชุมชน ไม่สนใจ สิ่งแวดล้อมฯลฯ จึงได้มีการตระหนัก

ว่าคนหรือผู้นำหรือผู้บริหารแบบนี้ หรือสังคมแบบนี้ จะไปไม่รอดหรือไม่ประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนได้ แต่ส่งผลกระทบทางลบทำให้เกิดปัญหาและวิกฤตเป็นผลกระทบต่อ ๆ กันมามากมาย (รัตติกรณ์ จงวิศาล, 2556: 13) ดังนั้นองค์การในปัจจุบัน ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำแนวใหม่หรือภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม (Ethical Leadership) นั่นหมายถึง ผู้บริหารหรือผู้นำจะต้องเปลี่ยนกรอบแนวคิด (Paradigm Shift) แบบกลับตรงกันข้าม จะต้องหันมาดูแลเอาใจใส่ สนใจความรู้สึก ความต้องการและช่วยเหลือตอบสนองความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานบนพื้นฐานของความถูกต้องชอบธรรมให้มากขึ้น (Stephen R. Covey, 2004: 172)

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยมุ่งหวังให้ได้ทราบองค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา และใช้เป็นข้อมูลในการสร้างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 สามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาตนเอง โดยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน ซึ่งจะทำให้สามารถดำเนินการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานทางจริยธรรมหรือนำไปวางแผนพัฒนาจริยธรรมทางการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ ให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อความสำเร็จในการจัดการศึกษาต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

1) เพื่อศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

2) เพื่อสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

3) เพื่อประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่องรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาองค์ประกอบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

ในการศึกษาองค์ประกอบสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1.1 การศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้

บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยการสังเคราะห์เอกสาร

1.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

1. องค์ประกอบของเนื้อหาของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย องค์ประกอบเนื้อหา ประกอบด้วย 1) ความซื่อสัตย์ 2) ความยุติธรรม 3) การเป็นผู้ให้บริการ 4) ความผูกพันต่อองค์การ องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีดำเนินการ 4) การประเมินผล 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

1.1.2 แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสาร ตำรา ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

1.1.3 ประเด็นที่ศึกษา

องค์ประกอบของขอบเขตเนื้อหา และรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงเจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ได้แก่ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบของรูปแบบ 1) ความซื่อสัตย์ 2) ความยุติธรรม 3) การเป็นผู้ให้บริการ 4) ความผูกพันต่อองค์การ องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีดำเนินการ 4) การประเมินผล 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

ขั้นตอนที่ 1.2 ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

1.2.1 ขอบเขตเนื้อหา

1.ศึกษาสภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์ความต้องการจำเป็นของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความซื่อสัตย์ 2) ความยุติธรรม 3) การเป็นผู้ให้บริการ 4) ความผูกพันต่อองค์การ

1.2.2 แหล่งข้อมูล

1) ประชากร ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำนวน 140 คน

2)กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จำนวน 103 คน จากผู้บริหารทั้งหมดจำนวน 140 คน โดยเปรียบเทียบประชากรกับตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) และใช้เทคนิคการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ให้ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

1.2.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่สภาพปัจจุบันสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความซื่อสัตย์ 2) ความยุติธรรม 3) การเป็นผู้ให้บริการ 4) ความผูกพันต่อองค์การ

ขั้นตอนที่ 1.3 ศึกษารูปแบบการเสริมสร้างภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม จากผู้บริหารที่มีวิธีปฏิบัติเป็นเลิศ (Best Practice)

1.3.1 ขอบเขตเนื้อหา

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ องค์ประกอบของรูปแบบ) ความซื่อสัตย์ 2) ความยุติธรรม 3) การเป็นผู้ให้บริการ 4) ความผูกพันต่อองค์การ องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีดำเนินการ 4) การประเมินผล 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

1.3.2 แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาโดยพิจารณาจากผู้บริหารที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ จำนวน 3 ท่าน

1.3.3 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ใน 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบของรูปแบบ) ความซื่อสัตย์ 2) ความยุติธรรม 3) การเป็นผู้ให้บริการ 4) ความผูกพันต่อองค์การ องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีดำเนินการ 4) การประเมินผล 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

ระยะที่ 2 สร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

การสร้างและตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 2.1 ยกร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

2.1.1 ผู้วิจัยสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 และการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 จากผู้บริหารที่มีวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) นำมาร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ตามกรอบแนวคิดในการวิจัย ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบของรูปแบบ 1) ความซื่อสัตย์ 2) ความยุติธรรม 3) การเป็นผู้ให้บริการ 4) ความผูกพันต่อองค์การ องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีดำเนินการ 4) การประเมินผล 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

2.1.2 นำร่างรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาและปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษา

ขั้นตอนที่ 2.2 การตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้

บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

2.2.1 แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลได้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน ซึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยวิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

2.2.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

ระยะที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

การประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

3.1 แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 17 คน ได้มาโดยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

3.2 ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความคิดเห็นที่มีต่อความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

4. ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 มีองค์ประกอบของเนื้อหาประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ด้านความซื่อสัตย์ 2) ด้านความยุติธรรม 3) ด้านการเป็นผู้ให้บริการ และ 4) ด้านความผูกพันต่อองค์การ และองค์ประกอบของรูปแบบประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ประกอบด้วย 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีดำเนินการ 4) การประเมินผล และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความ ต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น			
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	D	I	PNI	ลำดับ
1. ความซื่อสัตย์	4.30	0.28	มาก	4.75	0.31	มากที่สุด	4.30	4.75	0.105	1
2. ความยุติธรรม	4.42	0.23	มาก	4.71	0.37	มากที่สุด	4.42	4.71	0.066	2
3. การเป็นผู้ให้บริการ	4.36	0.22	มาก	4.58	0.33	มากที่สุด	4.36	4.58	0.050	3
4. ความผูกพันต่อองค์การ	4.44	0.24	มาก	4.56	0.40	มากที่สุด	4.44	4.56	0.027	4
รวม	**4.38**	**0.17**	**มาก**	**4.66**	**0.34**	**มากที่สุด**				

จากตารางที่ 9 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และค่าความต้องการจำเป็นของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 พบว่า

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบ สภาพปัจจุบัน สภาพพึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของการ พัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 3

1.1 สภาพปัจจุบันของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านความผูกพันต่อองค์การ ด้านความยุติธรรม ด้านการเป็นผู้ให้บริการ และด้านความซื่อสัตย์ ตามลำดับ

1.2 สภาพที่พึงประสงค์ของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุดพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความซื่อสัตย์ รองลงมา ได้แก่ ด้านความยุติธรรม ด้านการเป็นผู้ให้บริการ และด้านความผูกพันต่อองค์การ ตามลำดับ

1.3 ลำดับความต้องการจำเป็น เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านความซื่อสัตย์ (PNImodified =0.105) ลำดับที่ 2 ด้านความยุติธรรม (PNImodified = 0.066) ลำดับที่ 3 ด้านการเป็นผู้ให้บริการ (PNImodified = 0.050) และลำดับที่ 4 ด้านความผูกพันต่อองค์การ (PNImodified = 0.027)

2. ผลการสร้างและตรวจสอบยืนยันความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต

2.1 ผลการสร้างของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 พบว่า ประกอบด้วย 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีดำเนินการ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 หน่วย ประกอบด้วย หน่วยที่ 1 ด้านความซื่อสัตย์ หน่วยที่ 2 ด้านความยุติธรรม หน่วยที่ 3 ด้านการเป็นผู้ให้บริการ และหน่วยที่ 4 ด้านความผูกพันธ์ต่อองค์การ 4) การประเมินผล 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

2.2 ผลตรวจสอบยืนยันและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 7 ท่าน พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด

5. อภิปรายผล

จากการศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ผู้วิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารจะต้องมีกระบวนการฝึกฝนและเตรียมความพร้อมของบุคคลให้มีความสามารถและทักษะในการเป็นผู้บริหารที่ดี และมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถนำกลุ่มคนไปสู่เป้าหมายและผลลัพธ์ที่ดีตามวัตถุประสงค์และความต้องการขององค์กรหรือองค์การที่เป็นหลัก โดยการพัฒนาภาวะผู้บริหารสามารถช่วยส่งเสริม คุณลักษณะและทักษะต่าง ๆ ของผู้บริหารได้อย่างเหมาะสมโดยใช้รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ประกอบด้วย 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ 3) วิธีดำเนินการ ซึ่งประกอบไปด้วย 4 หน่วย ประกอบด้วย หน่วยที่ 1 ด้านความซื่อสัตย์ หน่วยที่ 2 ด้านความยุติธรรม หน่วยที่ 3 ด้านการเป็นผู้ให้บริการ และหน่วยที่ 4 ด้านความผูกพันธ์ต่อองค์การ 4) การประเมินผล 5) เงื่อนไขความสำเร็จ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชัชวาล แก้วกระจาย (2564) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษาสังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. สภาพที่พึงประสงค์ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารสถานศึกษาตระหนักว่าผู้นำที่สามารถบริหารงานได้อย่างมีคุณภาพ ต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความชำนาญงาน ประสบการณ์ วิสัยทัศน์ที่กว้างไกล แต่เหนือสิ่งอื่นใดก็คือ ความเป็นผู้นำต้องมีคุณธรรมในจิตใจ และมีจริยธรรมที่งดงาม ดังที่ กันยมาส ชูจีน (2559) ได้เสนอความสำคัญของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ว่ามีความสำคัญทั้งต่อตนเอง และต่อองค์การ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ แก้วแกมจันทร์ (2565) ได้ศึกษาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษมัธยมศึกษานครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

3. ความต้องการจำเป็นของรูปแบบการพัฒนาผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 เรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ลำดับที่ 1 ด้านความซื่อสัตย์ ลำดับที่ 2 ด้านความยุติธรรม ลำดับที่ 3 ด้านการเป็นผู้ให้บริการ และลำดับที่ 4 ด้านความผูกพันต่อองค์การ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความซื่อสัตย์เป็นคุณสมบัติหรือคุณลักษณะที่สำคัญของบุคคลทั่วไป ไม่ว่าบุคคลนั้นจะเป็นใคร ประกอบอาชีพอะไร หรืออยู่ในวัยใดก็ตาม เมื่อบุคคลมีจิตใจที่มีความซื่อสัตย์ มีพฤติกรรมหรือการกระทำที่ซื่อสัตย์ทั้งต่อตนเองต่อผู้อื่น ต่อครอบครัว ต่อสังคม และต่อประเทศชาติแล้วย่อมส่งผลให้บุคคลนั้นมีความเจริญรุ่งเรือง ก้าวหน้าและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังที่ ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ให้ความหมายของความซื่อสัตย์ไว้ว่า ความซื่อสัตย์ หมายถึง การประพฤติตรงและจริงใจ ไม่คิดคดทรยศ ไม่คดโกงและไม่หลอกลวง ส่วนคำว่า สุจริต หมายถึงความประพฤติดีงาม ความประพฤติชอบ ซึ่งเป็นคุณลักษณะของประชากรที่พึงประสงค์ของคนไทย สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชนีวรรณ สุวรรณชัยรบ (2566) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสกลนคร ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา โดยเรียงลำดับความต้องการจำเป็นจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านความยุติธรรม ด้านความเอาใจใส่และความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความไว้วางใจ ด้านความเคารพ ในส่วนด้านที่อยู่อันดับสุดท้ายคือ ด้านความรับผิดชอบ

4. ผลการสร้างและตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 ประกอบด้วย 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีดำเนินการ ประกอบด้วย 4 หน่วย ได้แก่ หน่วยที่ 1 ด้านความซื่อสัตย์ หน่วยที่ 2 ด้านความยุติธรรม หน่วยที่ 3 ด้านการเป็นผู้ให้บริการ และหน่วยที่ 4 ด้านความผูกพันต่อองค์การ 4) การประเมินผล และ 5) เงื่อนไขความสำเร็จ ผลประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 7 ท่าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้ เพราะผู้วิจัยได้นำร่างแนวทางที่ผู้ทรงคุณวุฒิได้ให้คำแนะนำมาปรับปรุงแก้ไขและให้ผู้ทรงคุณวุฒิร่วมกันตรวจสอบยืนยัน ประเมินความเหมาะสม จึงได้ข้อมูลทั้งประกอบด้วยข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ กำหนดเป็นวิธีดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เอกภักดิ์ ฉ่ำมณี (2564) ได้ศึกษา องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 มี 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) ความยุติธรรม มี 4 ตัวชี้วัด คือ การเป็นที่ยอมรับของสังคม การสร้างบรรยากาศ ทางจริยธรรมในโรงเรียน การบริหารงานและการจัดการในองค์กร และการสร้างแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน 2) ความ ไว้วางใจ มี4 ตัวชี้วัด คือ การประพฤติตรงไปตรงมาทั้งต่อตนเองและผู้อื่น การพูดจริงทำจริง ไม่โกหกหรือพูดเหลวไหล การรักษาความลับผลประโยชน์และทรัพย์สินต่าง ๆ และการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง และไม่บิดเบือนจากความเป็นจริง 3) ความ ซื่อสัตย์มี3 ตัวชี้วัดคือ การตัดสินใจ ปฏิบัติต่อผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้อื่นได้ด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน การเป็นผู้มี เหตุมีผลและการไม่เอารัดเอาเปรียบ 4) ความเป็นผู้นำด้านคุณธรรม มี 4 ตัวชี้วัด คือ การเมตตากรุณา ความโปร่งใส จริงใจ ความมั่นคงสม่ำเสมอในคำพูดและการกระทำ และการมีส่วนร่วมและแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร

5. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3โดยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 17 คน พบว่ามีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด และความเป็นประโยชน์อยู่ใน

ระดับมากที่สุด รัตนะ บัวสนธ์ (2551) ได้ให้ความหมายของรูปแบบไว้ว่าแผนภาพหรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริงรูปแบบ เป็นภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร รูปแบบการประเมิน สอดคล้องกับการวิจัยของ ทัศนา แสวงศักดิ์ และสมชาย เทพแสง (2561) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า ความเป็นไปได้โดยรวมของรูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน

6. องค์ความรู้ใหม่

รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3 มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม 1) ความซื่อสัตย์ 2) ความยุติธรรม 3) การเป็นผู้ให้บริการ 4) ความผูกพันต่อองค์การ องค์ประกอบของรูปแบบ ประกอบด้วย 1) หลักการและแนวคิด 2) วัตถุประสงค์ของรูปแบบ 3) วิธีดำเนินการ 4) การประเมินผล 5) เงื่อนไขความสำเร็จ

7. ข้อเสนอแนะ

7.1 ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1) ผู้บริหารควรแสดงออกให้เห็นอย่างชัดเจนว่า เป็นบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริต โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเปิดเผยข้อมูลให้กับครูและบุคลากรในโรงเรียนโดยไม่ปิดบัง

2) ผู้บริหารควรสร้างความเข้าใจ แสดงให้เห็นหลักความเที่ยงธรรมและยุติธรรมในการตัดสินใจและจะไม่มีใครได้รับการปฏิบัติเป็นพิเศษ ทุกคนมีสิทธิเท่าเทียมกัน

3) ผู้บริหารควรสร้างแรงจูงใจให้บุคลากรมีกำลังใจในการทำงานอย่างเต็มความสามารถ และอุทิศตนเพื่อสนองตอบความต้องการของผู้อื่น

4) ผู้บริหารมีความเชื่อมั่น กระตือรือร้น เพียรพยายามและมุ่งมั่นตั้งใจในการทำงานที่มุ่งสู่ความสำเร็จขององค์การ

7.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องปัจจัยที่ส่งเสริมภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา

2) ควรให้มีการวิจัยการพัฒนาแนวทางการเสริมสร้างสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษาใน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 3

8. เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545*. กรุงเทพมหานคร: คุรุสภา.

ชัชวาล แก้วกระจาย. (2564). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดศึกษาธิการจังหวัดลพบุรี. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยเกริก*. 10 (3), 54-65.

บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่10.* กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

หงษา วงค์จำปา. (2560). รูปแบบภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นที่ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

รัชนีวรรณ สุวรรณชัยรบ. (2566). ความต้องการจำเป็นและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงจริยธรรม ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดสกลนคร. *วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

รัตติกรณ์ จงวิศาล. (2556). *ภาวะผู้นำ : ทฤษฎี การวิจัย และแนวทางสู่การพัฒนา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542.* กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์.

รัตนะ บัวสนธ์. (2551). *วิจัยเชิงคุณภาพทางการศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คำสมัย.

เสาวลักษณ์ แก้วแกมจันทร์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครศรีธรรมราช. *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพุทธบริหารการศึกษา*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2553). *คู่มือการปฏิบัติงานของอนุกรรมการใน อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษา และ อ.ก.ค.ศ.ที่ ก.ค.ศ.ตั้งในส่วนราชการ.* กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ทัศนา แสวงศักดิ์ และสมชาย เทพแสง. (2561). การพัฒนารูปแบบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. *วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา.* บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

เอกภักดิ์ ฉ่ำมณี. (2564). องค์ประกอบของภาวะผู้นำเชิงจริยธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. *การประชุมวิชาการ*. เสนอผลงานวิจัยระดับบัณฑิตศึกษาระดับชาติ ครั้งที่ 22, วันที่ 24 มีนาคม 2564, มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ภาษาอังกฤษ

Buasan R. (2008). *Qualitative research in education.* Bangkok: Khamsamai Publishing House.

Covey, Stephen R. (2004). *The 8th Habit : From Effectiveness to Greatness.* New York: Simon & Schuster.

Chammanee E. (2021). Components of ethical leadership of educational institution administrators. Under the Office of Secondary Educational Service Area 21. *22nd National Graduate Research Conference*. March 24, 2021, Khon Kaen University.

Kaewkamchan S. (2022). Ethical leadership of educational institution administrators that affects the desired characteristics of students in educational institutions under the Nakhon Si Thammarat Secondary Educational Service Area Office. *Master of Education Thesis Major in Buddhist Educational Administration*. Graduate School: Chulalongkornrajavidyalaya University.

Kaewkrajai. C (2021). Ethical leadership of secondary school administrators under the Lopburi Provincial Education Office. *Journal of Education Graduate Research Edition Krirk University*. 10 (3), 54-65.

Ministry of Education. (2003). *National Education Act, B.E. 2542, amended (No. 2), B.E. 2002*. Bangkok: Teachers Council.

Office of the Teacher Civil Service Commission and Educational Personnel. (2010). *Work manual for sub-committees in the Teachers' Council of Thailand in education areas and Teachers' Council of Thailand established by Teachers' Council of Thailand in government departments*. Bangkok: Thammasat University Press.

Rattikorn Jongwisan. (2013). *Leadership: theory, research, and approaches to development*. Bangkok: Chulalongkorn University Press.

Royal Academy. (2003). *Royal Institute Dictionary, 1999*. Bangkok: Nanmee Books Publishing.

Srisa-at B. (2017). *Preliminary research*. 10th printing. Bangkok: Suviriyasan.

Suwannachairob R. (2023). Necessary needs and guidelines for developing ethical leadership. of educational institution administrators Under the Office of the Promotion of Non-Formal and Informal Education, Sakon Nakhon Province. *Master of Education Thesis*, Major: Educational Administration. Sakon Nakhon Rajabhat University.

Sawangsak T. and Thepsaeng S. (2018). Development of creative leadership styles of educational institution administrators. Under the local administrative organization. *Master of Education Thesis Department of Educational Administration*. Pathum Thani: Pathum Thani University.

Wongchampa H. (2017). Ethical leadership model of administrators of educational institutions under the Office of the Regional Education Commission. In the northeastern region. *Doctor of Philosophy Thesis Major: Educational Administration and Development*. Graduate School: Sakon Nakhon Rajabhat University.